

KFIR Klagenemnda for
industrielle rettigheter

AVGJØRELSE
4. mai 2015
Sak PAT 13/022

Klager: **Tidal Sails AS**

Representert ved: Håmsø Patentbyrå AS

Innklaget: **Aqua Energy Solutions AS**

Representert ved: Acapo AS

Klagenemnda for industrielle rettigheter sammensatt av følgende utvalg:

Lill Anita Grimstad, Arvid Øvrebø og Birger Bulukin

har kommet frem til følgende:

Avgjørelse

1 Kort fremstilling av saken

- 2 Saken gjelder klage over Patentstyrets avgjørelse av 25. januar 2013, der meddelt patent, med søknadsnummer 20092798, etter innsigelse, ble opprettholdt ved at innsigelsen ble forkastet.
- 3 Oppfinnelsen har til formål å frembringe et vannkraftverk som kan nedsenkes i vannet til ønsket dybde, og som kan oppta og motta påkjenninger fra det strømmende vannet, for kontinuerlig å generere strøm.
- 4 Patent ble meddelt den 4. oktober 2010 med patentnummer nr. 329353, med følgende selvstendige krav:

1. Vannstrømkraftverk (10) for plassering under vann, omfattende flere seil eller vinger (12) som er festet til en roterbar endeløs kjede (14) oppspent mellom motstående, respektive vendeskiver (24), idet den endeløse kjeden (14) tvinges rundt ved fremdrift av seilene (12) under påvirkning fra det omliggende vannet, og minst en generator (60) for å generere elektrisk kraft som er forbundet med den endeløse kjeden (14), k a r a k t e r i s e r t v e d - at vendeskivene (24) er opplagret i respektive forankrbare rammer (16, 18), og at den endeløse kjeden (14) løper fritt mellom rammene (16, 18) og rundt vendeskivene (24), og - at et drivverk (2) er koblet til minst en av vendeskivene og er forbundet med en universalkobling (50), idet nevnte generator (60) er koblet til universalkoblingen (50).
15. Fremgangsmåte for drift av et vannstrømkraftverk (10) for plassering under vann, omfattende flere seil eller vinger (12) som er festet til en roterbar endeløs kjede (14) oppspent mellom motstående, respektive vendeskiver (24), idet den endeløse kjeden (14) tvinges rundt ved fremdrift av seilene (12) under påvirkning fra det omliggende vannet, og å generere elektrisk kraft ved hjelp av minst en generator (60) som forbindes med den endeløse kjeden (14), k a r a k t e r i s e r t v e d - å feste vendeskivene (24) parvis i respektive forankrbare rammer (16, 18), og å la den endeløse kjeden (14) løpe fritt mellom rammene (16, 18) og rundt mellom vendeskivene (24), og - å forbinde en universalkobling (50) til minst ett av parene av vendeskiver (24), hvor universalkoblingen kontrollerer felles bevegelse til den endeløse kjedens (14) kabler (20), når generatoren kjøres, og kontrollerer differensial bevegelse til kablene (20), uavhengig av nevnte felles bevegelse, for regulering av seilenes (12) vinkel mellom kablene (20) ved justering av kablernes (20) hastighet i forhold til hverandre.

Til det selvstendige krav 1 er det knyttet fjorten uselvstendige krav, kravene 2 – 14, og til krav 15 er det knyttet to uselvstendige krav, kravene 16-17.

- 5 Under søknadsbehandlingen ble følgende publikasjoner anført av Patentstyret:

D1: US 1847855 A
D2: US 4350474 A

Klager har trukket frem følgende publikasjoner:

D3: GB 2131490 A
D4: NO 327843 B1

- 6 Klager har påklaget avgjørelsen til Patentstyrets Annen avdeling den 21. mars 2013. I henhold til overgangsregler til lov 22. juni 2012 nr. 58 om Patentstyret og

Klagenemnda for industrielle rettar nr. 5 overtar Klagenemnda alle saker fra Patentstyrets Annen avdeling fra 1. april 2013.

7 Grunnene for Patentstyrets avgjørelse er oppsummert som følger:

- Patentstyret finner at oppfinnelsen er beskrevet så tydelig at en fagmann kan utøve den, jf. patentloven § 8 annet ledd tredje punktum. Uttrykkene som benyttes er i tilstrekkelig grad definert og forklart i beskrivelsen. Vilkåret om bestemt kravutforming i patentloven § 8 annet ledd første punktum anses også oppfylt.
- Patentstyret finner at ingen av publikasjonene alene viser vannstrømkraftverk hvor vendeskivene er opplagret i respektive forankrbare rammer, og hvor et drivverk er koblet til minst en av vendeskivene og er forbundet med en universalkobling, idet nevnte generator er koblet til universalkoblingen. Patentkrav 1 og 15 innehar dermed nyhet, jf. patentloven § 2 første ledd.
- Patentstyret finner at oppfinnelsen har oppfinnelseshøyde, jf. patentloven § 2 første ledd.
- Med utgangspunkt i D4, kan det objektive tekniske problem som skal løses ved oppfinnelsen, betraktes som hvordan få en jevnest mulig kraftoverføring fra seilene til generator. Problemet løses i henhold til patentets selvstendige krav 1, ved å opplagre vendeskivene i respektive forankrbare rammer, og ved å plassere en universalkobling mellom vendeskiver og generator. Et tilsvarende vannstrømkraftverk som angitt i patentets krav 1, er ikke funnet beskrevet i tidligere kjent teknikk.
- Et tilsvarende vannstrømkraftverk som angitt i patentets krav 1, og som løser ovennevnte problem, oppnås heller ikke ved en enkel kombinasjon av kjent teknikk for fagpersonen innenfor området, ved kombinasjon av elementer kjent fra en eller flere av de fremtrukne publikasjoner D1-D4.
- Patentstyrets finner det ikke nærliggende for en fagperson som står overfor det nevnte objektive tekniske problemet, å kombinere girkobling i D1 med anordning i D4, og å modifisere opplagringsenheten av vendeskiver i D3, for derved å komme frem til et vannstrømkraftverk slik det fremgår av patentets krav 1.
- Tilsvarende argumentasjon gjelder fremgangsmåten i følge selvstendig krav 15.
- De uselvstendige kravene 2-14 og 16-17 er avhengige av henholdsvis krav 1 og 15, og tilfredsstillende dermed også patentloven § 2 første ledd vedrørende nyhet og oppfinnelseshøyde.
- Innsigelsen blir dermed å forkaste i medhold av patentloven § 25.

8 Klager har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Klager har fremmet tre grunnlag for at patentet må oppheves, og disse gjengis under følgende overskrifter:
 - 1) Uklare patentkrav
 - 2) Feilaktig beskrivelse av gjenstandens virkemåte
 - 3) Patentet har ikke nyhet og oppfinnelseshøyde
- Uklare patentkrav:
- Det anføres at i begge selvstendige krav er trekket vedrørende universalkoplingen sentralt. Det er således avgjørende for kravenes dekningsomfang og klarhet at trekket «universalkopling» er definert. I dagligtale forstås det synonymt med kardangledd, og det har som kjent ingen tannhjul eller lignende. Den kjente definisjonen gjelder åpenbart ikke her hvor rotasjonshastigheter mellom ulike komponenter skal endres, og definisjon må derfor søkes i beskrivelsen. En slik definisjon finnes ikke i beskrivelsen.
- Kravene er derved ufullstendige og gir et uklart dekningsomfang. Slik de to selvstendige krav er utformet, kan universalkopling oppfattes å dekke en kopling av enhver art.
- Til patenthavers anførsel om at figurene 6-8 og den tilhørende beskrivelse tydelig beskriver en utførelse av universalkoplingen, skal bemerkes at figur 7 viser et utførelseseksempel mens figur 8 viser et utsnitt av den samme. Det eneste hjul i figur 8 som det første koniske tannhjul (56) og det andre koniske tannhjul (58) kan være i inngrep med, er planetgirenes ringhjul (48). Dette understøttes av beskrivelsen side 7 linje 7-8. Ut fra denne beskrivelse og figur 7 og 8 er det klart at virkemåten er utilstrekkelig og feilaktig angitt i patentet. De to ringhjul kan ikke rotere samme vei når de er sammenkoplet med et konisk tannhjul.
- Feilaktig beskrivelse av gjenstandens virkemåte:
- Etter patentloven § 25 første ledd nr. 2 skal et patent kjennes ugyldig dersom det gjelder en oppfinnelse som ikke er så tydelig beskrevet at en fagmann på grunnlag av beskrivelsen kan utøve den.
- Beskrivelsen er ufullstendig og bidrar til å utydeliggjøre dekningsomfanget av krav 1. Beskrivelsen mangler åpenbart vesentlige trekk som er nødvendig for oppfinnelsens funksjon.
- Nyhet:
- Trekket fra krav 1 er ikke begrenset til bare dreibare rammer og er derved kjent fra blant annet D3, som viser et endeløst bånd med seil som forløper om dykkende vendeskriver som er opplagret i forankrbare rammer.

- Trekket «-at et drivverk (28) er koblet til minst en av vendeskivene og er forbundet med en universalkobling (50), idet nevnte generator (60) er koblet til universalkoblingen (50).» gjenfinnes i D3 side 3, linjene 72-76 hvor det heter: «The power take-off might be by geared or friction wheel on the belt, by rotary motion at the pivot point or by other electrical, hydraulic or mechanical means». Det anføres at det åpenbart kreves en «universalkobling» for å kunne gjennomføre dette.
- Patenthaver anfører at D3 spesifiserer «fixed pivot points», men D3 viser klart forankrede rammer. Krav 1 spesifiserer ikke at rammene skal være flytende. Kravet omfatter således også den art av rammer som er vist i D3.
- Patenthaver anfører at D3 på side 2, femte avsnitt viser et vanlig drivverk, men ikke en universalkobling. Omfanget av betegnelsen universalkobling i patentet er uklar og udefinert. På side 6 fra linje 32 heter det «nevnte universalkobling 50 eksempelvis kan utgjøres av en tannhjulsboks med to planetgir 42». Denne setningen utvider dekningsomfanget og gir ikke en definisjon.
- Alle karakteristiske trekk fra krav 1 og krav 15 gjenfinnes i D3 og kravene mangler derved nyhet, og har da heller ikke oppfinnelseshøyde.
- Den karakteristiske del av krav 15 er oppgavemessig. Oppgaven er beskrevet, men ikke løsningen.

Patenthaver har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Patenthaver er enig i Patentstyrets avgjørelse og ber om at denne stadfestes.
- Nyhet:
- Til første trekk i krav 1: D3 side 1 linje 25 viser til «fixed pivot points» hvilket betyr faste omdreiningspunkter for den endeløse kjeden. Patentet har således nyhet ved at vendeskivene er opplagret i forankrbare rammer. Fra beskrivelse og figurer i patentet går det med tydelighet frem at rammene er dreibare.
- Til andre trekk i krav 1: D3 viser et vanlig drivverk, men ikke en universalkobling. Fra figur 1 i D3 kan man se at de endeløse beltene løper rundt faste punkter/stolper, hvor vendeskivene/vendehjulene er opplagret i de vertikale stolper. D3 viser således ikke vendeskiver opplagret i respektive forankrbare rammer, ei heller en universalkobling.
- D3 side 3, linjene 72-76 viser at det er tale om fast festede omdreiningspunkter, i det kraftopptaket fra kjedene kan opptas ved tannhjul eller friksjonshjul, rotasjonsbevegelse av omdreiningspunktene etc. Dvs. at det på kjent måte kan benyttes et drivverk for kraftopptak. Benyttes rotasjonsbevegelse av omdreiningspunktene for kraftopptak må disse for å virke nødvendigvis være faste i opplegget som er vist. En universalkobling er ikke nødvendig, ei heller vist.

- Begge trekkene i krav 1 har således nyhet i forhold til D3.
- Til krav 15: samme kommentarer gjøres gjeldende. I og med at D3 ikke viser en universalkopling, vil det helle ikke være mulig å kontrollere kablene og seilene slik som angitt i krav 15. D3 viser videre tre omdreiningspunkter plassert i et triangelform. I et slikt opplegg vil det ikke være behov for regulering av kablene og seilene.
- Trekk 15 har således nyhet i forhold til D3.
- Oppfinnelseshøyde:
- Det er ikke et spørsmål om fagpersonen kunne kommet frem til oppfinnelsen, men om han ville kommet fram til oppfinnelsen basert på motholdene. Det må foreligge en konkret grunn til at han ville ha kommet fram til oppfinnelsen, med andre ord så må motholdet inneholde en peker eller faktisk gi fagpersonen et hint om å gå i retning av oppfinnelsen.
- D3 ligger ikke noe nærmere enn de dokumenter som ble trukket frem av Patentstyret under behandlingen av søknaden. Med kjennskap til D3 er det ingenting som ville ledet fagpersonen i retning av oppfinnelsen slik den er definert i de selvstendige kravene 1 og 15. Oppfinnelsen skiller seg vesentlig fra kjent teknikk, og oppfylder derved kravet om oppfinnelseshøyde.
- Patentstyret fant under innsigelsesbehandlingen ikke å anse D3 som den nærmeste teknikk.
- Uklare patentkrav:
- Det vises til patentloven § 39 hvor det fremgår at patentvernets omfang bestemmes av patentkravene. For forståelse av patentkravene kan veiledning hentes i beskrivelsen.
- Figurene 6-8 og den tilhørende beskrivelse viser med all tydelighet en utførelse av en universalkopling til bruk i vannstrømkraftverket i følge oppfinnelsen. Universalkoplingen må leses i sammenheng med de resterende trekk i krav 1 og krav 15, og patentvernets omfang er således klart fra patentkravene.
- Det anføres at fagmannen på grunnlag av beskrivelsen kan utøve oppfinnelsen. Praksis i Norge er at figurer inngår i patentets beskrivelse for å lette forståelsen av oppfinnelsen. Kravene er derfor tydelig formulert slik de foreligger, og uttrykkene som benyttes er i tilstrekkelig grad definert og forklart i beskrivelsen. Vilkåret om bestemt kravutforming i patentloven § 8 annet ledd første punktum og kravet om tydelig beskrivelse, jf. samme bestemmelse tredje punktum er dermed oppfylt.
- Feilaktig beskrivelse av oppfinnelsen:
- Det vises til klagen og det påpekes at klager har utelatt vesentlige momenter ved gjengivelse av side 7 i patentet. Enhver beskrivelse av en teknisk løsning

må leses i sammenheng. Det er her snakk om to forskjellige koniske tannhjulsystem, selv om de begge er plassert mellom ringhjulene. Det ytterste koniske tannhjulet er festet til servo og intensjonen til dette er nettopp kontraroterende bevegelse av ringhjul. Det koniske tannhjulet fra generator er også i inngrep fra et konisk tannhjul plassert mellom ringhjulene, men dette koniske tannhjulet er festet i solhjulene i hvert planetgir. Dette er også beskrevet.

- Det anføres at en universalkopling og dens virkemåte er beskrevet tydelig i patentet. Basert på beskrivelsen med tilhørende figurer vil fagpersonen utmerket være i stand til å utøve oppfinnelsen basert på patentbeskrivelsen.

9 Klagenemnda skal uttale:

10 Klagenemnda har kommet til et annet resultat enn Patentstyret.

11 Saken står i det alt vesentligste i samme stilling som for Patentstyret.

12 Patentloven § 8 første ledd første punktum - uklare patentkrav:

13 Patentloven stiller krav om at angivelsen av oppfinnelsen må være *bestemt*, jf. patentloven § 8 første ledd første punktum. Denne bestemmelsen samsvarer med EPC art. 84 som viser til at kravene må være «clear and concise». Bestemmelsen har til formål å skape klarhet i hva beskyttelsen omfatter og er en avslagsgrunn under søknadsbehandlingen. Det følger av sikker norsk og europeisk rett at dersom et patent ved en feil er blitt meddelt til tross for at kravet ikke var oppfylt, kan patentet ikke oppheves eller kjennes ugyldig av denne grunn.

14 Klagenemnda har etter dette kommet til at anførselen om uklare patentkrav ikke kan føre frem.

15 Patentloven § 8 første ledd tredje punktum - tydelighetskravet:

16 Patentloven stiller krav om at oppfinnelsen er så tydelig beskrevet at en fagmann på grunnlag av denne kan utøve oppfinnelsen, jf. patentloven § 8 annet ledd tredje punktum. Denne bestemmelsen samsvarer med EPC art. 83 som viser til at søknaden «shall disclose the invention in a manner sufficiently clear and complete for it to be carried out by a person skilled in the art». Kravet til beskrivelsens tydelighet er et materielt patentbarhetsvilkår. Det følger direkte av patentloven § 25 at Patentstyret skal oppheve et patent dersom det gjelder en oppfinnelse som ikke er så tydelig beskrevet at en fagkyndig på grunnlag av beskrivelsen kan utøve den. Samme krav er beskrevet med likelydende ordlyd i patentloven § 52 som gjelder helt eller delvis ugyldighet ved dom.

17 Patentlovens § 8 annet ledd tredje punktum har samme innhold som art. 83 EPC. Det er en presumpsjon for at norsk lov er i overensstemmelse med EPC. Beskrivelsen skal følgelig ikke bare være *klar*, men også *fullstendig*. Dette følger også naturlig av kravet om at fagpersonen skal kunne utøve oppfinnelsen på bakgrunn av beskrivelse.

- 18 Verken lovens forarbeider eller rettspraksis gir nærmere veiledning til hvilke krav som skal stilles til beskrivelsens tydelighet, og av harmoniseringshensyn er det naturlig å vurdere dette i lys av praksis av EPC artikkel 83, som uttrykker at beskrivelsen skal være «sufficiently clear and complete». På bakgrunn av praksis og litteratur knyttet til EPC art. 83, kan det imidlertid slutes at den informasjon som er nødvendig for å utøve oppfinnelsen enten må kunne utledes direkte av beskrivelsen eller fra fagets alminnelige kunnskap. På bakgrunn av denne informasjonen må det være mulig å løse det problem som oppfinnelsen tar sikte på. Oppfinnelsen må kunne fremstilles og anvendes.
- 19 Patentstyret begrunnet sin vurdering av at § 8 annet ledd tredje punktum som oppfylt, med at fagpersonen innenfor området med utgangspunkt i patentets beskrivelse inkludert figurer kan gjenskape og utøve henholdsvis vannstrømkraftverk og fremgangsmåte for drift av vannstrømkraftverk slik de fremkommer av krav 1 og krav 15. Patentstyret viser til at «*uttrykkene som benyttes i tilstrekkelig grad er definert og forklart i beskrivelsen*».
- 20 Kravet til beskrivelsens tydelighet må ses i lys av at den er myntet på fagpersoner på området. Fagpersonen anses i nærværende sak å være en person med kunnskap og oversikt over utnyttelse av vannstrøm i strømningskraftverk, samt kjennskap til virkemåten av alminnelig forekommende tannhjulskoplinger.
- 21 Begrepet «universalkopling» er valgt av patenthaver som et nødvendig element for utøvelsen av oppfinnelsen. Et sentralt spørsmål i saken er derfor uttrykket og innholdet av begrepet «universalkopling» fordi dette begrepet benyttes i begge de selvstendige kravene, krav nr. 1 og 15.
- 22 Krav 1 angir ikke noe om denne anordningen utover at det skal være en "universalkobling". I krav 15 er denne koplingens funksjon innarbeidet uten at det er sagt noe om hvordan funksjonen skal oppnås.
- 23 Klagenemnda er av den oppfatning at det nærmeste man kommer en forståelse av «universalkopling» ut fra basisdokumentene, er å finne i det uselvstendige krav 8 som beskriver koplingen.
- 24 Det følger av krav det uselvstendige krav 8:
- "mellom planetgirenes ringhjul (48) er anordnet et første konisk tannhjul (56) som via en aksling (54) er forbundet med generatoren (60) og et andre konisk tannhjul (58) som via en aksling (52) er forbundet med en servomotor»
- 25 Klagenemnda er av den oppfatning at krav 8 gir en noe mer detaljert beskrivelse, men heller ikke dette er klargjørende og kan lett misoppfattes.
- 26 Klagenemnda er av den oppfatning at ordlyden i krav 8 ikke gir en tilfredsstillende forståelse over oppfinnelsens oppbygging/virkemåte med utgangspunkt i «universalkobling».
- 27 Klagenemnda har nøye gjennomgått beskrivelsen med Fig. 8 og viser til følgende steder i beskrivelsen som kaster lys over forståelsen av «universalkoblingen»:

- Side 2 linje 9: «et drivverk er koblet til minst en av vendeskivene og er forbundet med en universalkobling, idet nevnte generator er koblet til universalkoblingen»
- Side 2 linje 17 flg: «Universalkoblingen kan justere kablens hastighet i forhold til hverandre, hvorved seilens eller vingenes vinkel i forhold til vannstrømmen blir regulert, Universalkoblingen kan også være koblet til ett drivverk forbundet med hver vendeskive i en respektiv ramme»
- Side 2 linje 35 flg: «Universalkobling kan i en utførelse utgjøres av en tannhjulsboks omfattende minst to planetgir, idet respektive akslinger til universalkoblingen er koblet til akslinger til planetgirenes planethjul, og mellom planetgirenes ringhjul er det anordnet et første konisk tannhjul som via en aksling er forbundet med generatoren og et andre konisk tannhjul som via en aksling er forbundet med en servomotor.
- Side 3 linje 26: «I følge alternative utførelser av fremgangsmåten kan et drivverk kobles mellom universalkoblingen og vendeskivene».
- Side 6, linje 29 flg: «I tillegg til drift av generatoren er universalkoblingen 50 innrettet til og individuelt å justere hastigheten til hver kabel 20 i den endeløse kjeden 14, for justering av seilens 12 vinkel i vannet. Dette kan gjøres under drift av vannstrømkraftverket 10, ved at nevnte universalkobling 50 eksempelvis kan utgjøres av en tannhjulsboks med to planetgir 42. Oppbyggingen av et planetgir anses kjent av en fagmann og vil derfor ikke forklares nærmere. Planetgir er en variant av tannhjulgiret. Det består av et sett med tannhjul: Solhjulet innerst, så planethjulene og ytterst ringhjulet med fortanning. Den gode kvaliteten gir planetgiret lang levetid og i tillegg kan det overføre høyt dreiemoment.»
- Side 7, linje 1 flg: «Momentet som påføres akslingene 40 til universalkoblingen, fra drivverkene 28, overføres til planethjulene 46,, som igjen fordeles til solhjulet 44 og ringhjulet 48. Dersom ringhjulet 48 står stille overføres all bevegelse til solhjulet 44. De to planetgirene 42 er anordnet vendt mot hverandre, slik at felles bevegelse av kablene 20 i den endeløse kjeden 14 fører til felles vinkelbevegelse av planetgirene. Ringhjulene 48 er utstyrt med skråstilt tenner som vender mot hverandre, og vor det derimellom er anordnet et første konisk tannhjul 56 som via en aksling 54 er forbundet med generatoren 60 og et andre konisk tannhjul 56 som via en aksling 52 er forbundet med en servomotor (ikke vist). Akslingen 54 forbundet med generatoren 60 kontrollerer den felles bevegelsen til kablene 20, når generatoren kjøres, og akslingen 52 koblet til servomotoren kontrollerer differensial bevegelse til kablene 20, uavhengig av nevnte felles bevegelse, for å regulere seilens 12 vinkel mellom kablene 20.»
- Side 7 linje 16: «I systemet er det derfor mulig og mekanisk å isolere felles og differensialt moment til to forskjellige aksler. Differensialt moment som endrer vinkelen til seilene 12 distribueres til servomotoren, og felles bevegelse som representerer energi i systemet distribueres til generatoren 60.

- 28 Klagenemnda er av den oppfatning at fagpersonen ut fra beskrivelsen vil lese at det koniske tannhjul (56) er i inngrep med tannkransene i begge ringhjul, noe som selvfølgelig ikke kan fungere. Videre vil fagpersonen lese at det andre koniske tannhjul (58) er i inngrep med tannkransene i begge ringhjul, noe som jo er riktig, men sammenholdt med den foregående teksten kan dette ikke fungere.
- 29 Klagenemnda konkluderer med at heller ikke beskrivelsen gir noen nærmere pekepinn på oppfinnelsen. Begrepet «universalkobling» er ikke entydig og det kan omfatte en lang rekke type koplinger.
- 30 Patenthaver har i sin argumentasjon for Klagenemnda (tilsvar datert 17. juli 2013) gitt uttrykk for følgende i siste avsnitt på side 4:
- «i en variant av universalkoblingen som vist i patentet, at både generator og servo har koniske tannhjul mellom ringhjulene, med det er her snakk om to forskjellige koniske tannhjulsystem, selv om de begge er plassert mellom ringhjulene. Det ytterste koniske tannhjulet er festet til servo og intensjonen til dette er nettopp kontraroterende bevegelse av ringhjul. Det koniske tannhjulet fra generator er også i inngrep fra et konisk tannhjul plassert mellom ringhjulene, men dette koniske tannhjulet er festet til solhjulene i hvert planetgir»*
- 31 Først etter å ha lest patenthavers argumentasjon som gjengitt ovenfor kunne utvalget få forståelse av oppfinnelsen. Forklaringen ligger i form av den separate drivkransen. Det har satt utvalget i stand til å finne en logisk løsning selv om det fremdeles ikke er klart at begge solhjul må være koblet til denne separate tannkransen.
- 32 Klagenemndas utvalg vil bemerke at denne presiseringen i patenthavers argumentasjon og ytterligere beskrivelse i forbindelse med klagesaken gir oppfinnelsens funksjon og virkemåte mening.
- 33 Klagenemnda må i lys av dette foreta en konkret vurdering av om oppfinnelsen er så tydelig beskrevet at en fagperson på grunnlag av patentkravene med støtte i beskrivelsen og tegningene kan utøve oppfinnelsen.
- 34 Patenthaver skriver avslutningsvis til redegjørelsen som gjengitt i premiss 31 at «Dette er også beskrevet flere andre plasser i patentet».
- 35 Slik Klagenemnda ser det, er det ut fra beskrivelsen ikke mulig å gjenfinne ovennevnte presisering av oppfinnelsen i beskrivelsen eller tegningene, og patenthaver har etter Klagenemndas syn ikke lyktes i å påvise dette.
- 36 Patenthaver synes å mene at en "universalkobling" er et standard element som er velkjent i fagmiljøet. Han beskriver imidlertid en svært spesiell kobling som langt fra er velkjent, hverken som teknisk anordning eller som "universalkobling". Beskrivelsen gir sammen med tegningene en ganske vag veiledning for fagpersonen.

- 37 Etter klagenemndas oppfatning er det ikke tilstrekkelig klart at det må være en separat tannkrans koblet til solhjulene, at generatordrevet bare er i inngrep med denne ene tannkransen. Det fremkommer heller ikke tilstrekkelig klart at begge solhjulene må være fast koblet til denne separate tannkransen.
- 38 Klagenemnda viser til at for at de to drivakslene skal ha samme hastighet og være synkronisert, må de nødvendigvis være koblet til planethjulene på hver sin side. Denne koblingen må bestå av en innretning som har 3 aksler, en for hvert av planethjulene. Siden begge solhjul må være koblet til drivkransen for generator vil dette utgjøre en rigid sammenkobling via de stillestående kranshjulene. Dermed er det mulig å forskyve drivakslene ved hjelp av kranshjul som forutsatt og da vil søkerens anordning fungere. Dersom dette er den riktige forståelsen av oppfinnelsen, så er dette ikke å finne i beskrivelsen sammenholdt med tegninger og patentkrav.
- 39 Kravet om at den patenterte oppfinnelsen må fremgå av basisdokumentene, innebærer ikke at oppfinnelsen må beskrives uttrykkelig så lenge oppfinnelsen ligger innenfor det en fagperson kan slutte seg til på grunnlag av basisdokumentene og fagets alminnelige kunnskap. Det vises til Stenvik, Patentrett (2013) side 81. Det avgjørende for Klagenemnda blir derfor hva den såkalte fagpersonen vil utlede fra basisdokumentene tillagt allment tilgjengelig teknikk som hører til fagets alminnelige kunnskap.
- 40 Klagenemnda kan ikke se at det er holdepunkter i fagets alminnelige kunnskap for å forstå oppfinnelsen på annen måte enn gjengitt i premiss 28 ovenfor.
- 41 Klagenemnda blir etter dette å konkludere med at patentet oppheves med hjemmel i patentlovens 25 første ledd nr. 2 da det gjelder en oppfinnelse som ikke er så tydelig beskrevet at en fagperson på grunnlag av beskrivelsen kan utøve den, jf. § 8 annet ledd tredje punktum.
- 42 Med bakgrunn i ovennevnte konklusjon, er det følgelig ikke nødvendig for Klagenemnda å gå nærmere inn på om patentet også kunne vært kjent ugyldig i medhold av § 25 nr. 1 fordi nyhetskravet ikke var oppfylt eller på grunn av manglende oppfinneshøyde, jf. lovens § 2.

På dette grunnlag stemmer vi for følgende

Slutning

1. Klagen tas til følge.
2. Patent nr. 329353 oppheves.

Lill Anita Grimstad
(sign.)

Arvid Øvrebø
(sign.)

Birger Bulukin
(sign.)